

บทที่ 3

การศึกษาของประเทศที่เป็นแบบฉบับ

การจัดการศึกษาของประเทศต่าง ๆ มีลักษณะที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน ทั้งนี้ เพราะการร่วมมือและติดต่อกันสัมพันธ์ที่กระหว่างกัน ประเทศที่กำลังพัฒนาการศึกษาแบบ การจัดการศึกษาของประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยการปรับปรุงให้เหมาะสมกับประเทศของตน ประเทศที่เป็นแบบฉบับในการจัดการศึกษาได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และ รัสเซีย เป็นต้น ซึ่งในบทนี้ได้รวบรวมสาระสำคัญที่จะได้นำมาเปรียบเทียบการศึกษา ของประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยด้วย

การศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา

1. สภาพทั่วไป

ประเทศสหรัฐอเมริกามีเนื้อที่ 92 ล้านตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น 50 รัฐ มลรัฐอะลาสกาและฮาวายที่ไม่มีอาณาเขตติดต่อกับมลรัฐอื่น ๆ ของ ประเทศ สภาพของภูมิอากาศแตกต่างกันมากจากเหนือสุดไปใต้สุด มีประชากรประมาณ 212 ล้านคน เป็นอันดับ 4 ของโลก อันดับหนึ่งคือ จีน (1,004 ล้าน) อันดับรองลงมา ได้แก่อินเดีย (580 ล้าน) รัสเซีย (มากกว่า 260 ล้านคน)

2. ประวัติการศึกษา

การศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกามีรากฐานมาจากการศึกษาของประเทศ ทางยุโรป ชาวยุโรปที่อพยพมาอยู่ในอเมริกาได้นำเอาประเพณีระบบการปกครอง ตลอดจนความเจริญด้านต่าง ๆ ของตนมาด้วย สำหรับการบริหารการศึกษา สหรัฐ-อเมริกาพยายามละทิ้งความผูกพันกับเมืองแม่ทั้งหลาย และพยายามสร้างลักษณะต่าง ๆ ของตนเองขึ้นใหม่ ในระยะแรก ๆ ต้องประสบกับปัญหาที่ยากมาก การศึกษาของ

ประเทศนี้จึงมุ่งแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่เฉพาะหน้าเพื่อความอยู่รอดเพียงอย่างเดียว จึงทำให้การบริหารการศึกษาต่างจากประเทศอื่น

ระบบการจัดการศึกษาในปัจจุบันมีรากฐานมาตั้งแต่สมัยที่ประเทศได้แยกตัวเป็นอิสระ ขรรมนุญของแต่ละรัฐบังคับให้จัดการศึกษาให้แก่ประชาชนโดยทั่วถึงกัน และมุ่งส่งเสริมค่านิยมเสรีภาพให้มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสภาพทางสังคม อันเกิดจากรวมกลุ่มของประชาชนหลายเชื้อชาติผู้รักอิสระเสรีภาพในการดำรงชีวิตที่ไม่เหมือนกัน ในระยะ 25 ปีแรกของศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นระยะที่มีการให้การศึกษากันอย่างมากระบอบกับฐานะของประชาชนอยู่ในขั้นที่จึงทำให้มีการจัดการศึกษาอย่างไค่ดล และมีเอกชนเป็นผู้สนับสนุนทั้งทางด้านการเงินและนโยบายทางการศึกษา การศึกษาในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาถือเป็นการศึกษาภาคบังคับ ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และเป็นการศึกษาที่ให้แก่คนทั่วไปโดยไม่เลือกชั้นวรรณะ การศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกาแบ่งออกได้เป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ช่วงที่สหรัฐอเมริกาเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ

(ค.ศ. 1600 - 1770) , (พ.ศ. 2143 - 2313)

ในช่วงนี้การศึกษาเป็นหน้าที่ของรัฐ ในปี พ.ศ. 2185 ได้ออกกฎหมายให้ตั้งโรงเรียนสำหรับสอนเด็กให้อ่าน เขียน เรียนศาสนา โดยท้องถิ่นเป็นผู้เก็บภาษี เพื่อนำเงินมาช่วยเหลือโรงเรียน ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ท้องถิ่นรับผิดชอบทางการศึกษา

ในศตวรรษที่ 17 ได้เริ่มใช้หนังสือเป็นครั้งแรกในระดับประถมศึกษา ชื่อ *The New England Primer* หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ว่าค่ายพยัญชนะ พยางค์ง่าย ๆ ถ้อยคำ ประโยค และเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนา ศิลธรรม ในระยะนี้การศึกษามักเป็นไปในทำนองการฝึกทางพุทธศึกษา จริยศึกษา ครูไม่มีเสรีภาพทางความคิดและการสอน

ระยะที่ 2 หลังจากสหรัฐอเมริกาพ้นจากการเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ

(ค.ศ. 1770 - 1870) , (พ.ศ. 2313 - 2413)

เป็นช่วงการศึกษาสำหรับประชาชนทั่วไป มีการสนับสนุนการศึกษามากขึ้น โดยเก็บภาษีนำเงินมาบำรุงการศึกษา มีการเคลื่อนไหวเพื่อให้การศึกษาพ้นจากการควบคุม

ขององค์การศาสนา มีกฎหมายบังคับให้เด็กทุกคนไปโรงเรียน เริ่มมีสภาพการศึกษา และศึกษาธิการประจำรัฐ ในระยะนี้โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาส่วนมาก ยังเป็นของเอกชนและองค์การศาสนาอยู่ จนกระทั่งปี ค.ศ. 1821 (พ.ศ. 2364) มีโรงเรียนมัธยมของรัฐบาลเป็นครั้งแรกที่เมืองบอสตัน และในปี ค.ศ. 1839 (พ.ศ. 2382) มีโรงเรียนฝึกหัดครูของรัฐบาลครั้งแรก ในช่วงนี้การจัดการศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาให้แก่คนทั่วไปยังไม่ได้รับผลสำเร็จเท่าที่ควร

ระยะที่ 3 ช่วงการศึกษาแบบประชาธิปไตย (ปี ค.ศ. 1870 - 1960)
(พ.ศ. 2413 - 2503)

การจัดการศึกษาแบบประชาธิปไตยใช้เวลาเกือบหนึ่งศตวรรษ มีกฎหมายต่าง ๆ เกิดขึ้นมากเพื่อช่วยเหลือการศึกษา เช่น Morrill Act และ Smith-Hughes Bill มีกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กทุกคน ต้องเรียนหนังสือจนอายุครบ 16 ปี (ปัจจุบันเพิ่มขึ้นเป็น 18 ปี ผู้ที่เรียนซ้ำอาจได้รับการอนุโลมให้ถึงอายุ 17 ปี แต่จะต้องได้รับความยินยอมจากครูผู้สอน) รัฐเป็นผู้ควบคุมจัดการฝึกหัดครู หลักสูตรตลอดจนกำหนดแบบเรียนต่าง ๆ

จุดมุ่งหมายของการศึกษา ในระบอบประชาธิปไตยก็คือ ให้ประชาชนทั่วไป ได้รับการศึกษามากขึ้น มีการปกครองแบบกระจายอำนาจ เปิดโอกาสให้แก่รัฐจัดการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ชาวอเมริกันเชื่อกันว่า การศึกษาเป็นทางไปสู่การดำเนินชีวิตที่ดี ในชุมชนที่มีเสรีและมีประชาธิปไตย สิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลก็คือโอกาสอันเท่าเทียมกันในการศึกษา

3. การบริหารการศึกษา

การจัดการศึกษาของสหรัฐอเมริกาไม่ได้เป็นระบบเดียวกันทั้งประเทศ ใช้การกระจายอำนาจให้เป็นหน้าที่ของแต่ละรัฐ จัดการศึกษาเอง โดยมีสำนักงานการศึกษาคอยให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของแต่ละรัฐ

1) อำนาจในการจัดการศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มอบอำนาจในการจัดการศึกษาให้แก่สหรัฐต่าง ๆ เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง แต่จะตั้งค่านึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในทุก ๆ รัฐ

การปกครองของสหรัฐเป็นแบบ Federal State แบ่งการปกครองออกได้เป็น 3 ระดับ คือ

1. การปกครองส่วนกลางมีรัฐบาลกลาง (Federal Government) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการปกครองประเทศ
2. การปกครองระดับมลรัฐ มีรัฐบาลมลรัฐ (State Government) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการปกครองของมลรัฐ
3. การปกครองในระดับท้องถิ่น (Local Government) รัฐบาลของท้องถิ่นเป็นผู้บริหาร มีธรรมนูญของท้องถิ่นใช้ในการปกครองตนเองเรียกว่า กฎบัตร (Charter)

ดังนั้น อำนาจการบริหารการศึกษาจึงเป็นไปในลักษณะเกี่ยวกับการปกครองของประเทศ คือ การบริหารการศึกษาระดับรัฐบาลกลาง มลรัฐ และระดับท้องถิ่น

2) การจัดการศึกษาของรัฐบาลกลาง หลายประเทศ มีหน่วยราชการเป็นตัวแทนแห่งชาติ จัดการศึกษาโดยมีกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยราชการอื่น ๆ มีอำนาจในการจัดหลักสูตรและบริหารงานควบคุมการจัดการศึกษาในค้ำต่าง ๆ ส่วนในสหรัฐอเมริกา รัฐบาลกลางเป็นเพียงผู้ควบคุมในด้านการกำหนดแนวทางหรือปรัชญาและแนวความคิดในการจัดการศึกษา ซึ่งกำหนดให้มลรัฐจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

ในปี ค.ศ. 1867 (พ.ศ. 2410) รัฐบาลกลางได้ตั้ง Federal Department of Education รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาของประเทศ ต่อมาปี ค.ศ. 1929 (พ.ศ. 2472) ได้เปลี่ยนชื่อเป็นกรมการศึกษา (United States office of Education) ทำหน้าที่รวบรวม พิมพ์ และอธิบาย สถิติทางการศึกษากกรมการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระทรวงสาธารณสุข ศึกษาธิการและสวัสดิการ

(Department of Health ; Education and welfare)

นอกจากนี้รัฐบาลกลางยังรับผิดชอบด้านการศึกษาในเมืองหลวง เกาะกวม ซาเมา ตลอดจนเขตนอกแผ่นดินใหญ่ที่ทหารสหรัฐไปอยู่ และเขตที่อินเดียนแดงอาศัยอยู่

3) การจัดการศึกษาของมลรัฐ มลรัฐเป็นผู้ดำเนินการศึกษาโดยอาศัยอำนาจของสภาร่างกฎหมายของรัฐ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กว้าง ๆ ในการออกกฎหมาย บริหารการศึกษา ภายใต้การควบคุมของรัฐธรรมนูญของแต่ละรัฐ รัฐเข้าบริหารทุก โรงเรียนภายในเขตของตนได้ แต่การปฏิบัติมีหน่วยงานในระดั้มท้องถิ่นรับผิดชอบภาระ อันนี้คือ เขตการศึกษาท้องถิ่น รัฐโดยทั่วไปยกเว้นฮาวายได้มอบภาระในการดูแล โรงเรียนประถมและมัธยมศึกษาให้แก่เขตการศึกษาท้องถิ่น ในการใช้อำนาจหน้าที่ เหล่านี้ สภาร่างกฎหมายจะมอบอำนาจให้กับเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนและมลรัฐมีอำนาจ ควบคุมและให้คำแนะนำแก่โรงเรียนต่าง ๆ

เมื่อแต่ละมลรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาของตนเอง นโยบายการศึกษา และวิธีการปฏิบัติงานของแต่ละมลรัฐจึงแตกต่างกันออกไป ที่มีลักษณะเหมือนกันคือ มีสภา การศึกษาของรัฐทำหน้าที่วางนโยบายสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษาของรัฐบาล มีคณะกรรมการการศึกษาประจำรัฐ (State Board of Education) เป็นผู้ควบคุมและเป็นหัวหน้าระบบการศึกษาของรัฐต่าง ๆ มีศึกษาธิการรัฐ ในแต่ละรัฐ มีผู้บัญชา (ผู้ตรวจตรา) (Superintendent) ทำเนิการตามนโยบายต่างๆ ที่ได้วางไว้โดยสภาการศึกษาของรัฐ

สรุปบทบาทและหน้าที่ของแต่ละรัฐเกี่ยวกับการศึกษาที่สำคัญคือ

1. จัดสรรงบประมาณที่ได้มาจากรัฐหรือรัฐบาลกลาง
2. ควบคุมให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการศึกษา
3. กำหนดหลักสูตรและประมวลการสอนต่าง ๆ
4. ทำรายชื่อหรือเสนอแนะแบบตำราเรียนที่ใช้
5. อนุมัติหรือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานอาคารโรงเรียน

6. จัดหาอุปกรณ์และบริการ เกี่ยวกับห้องสมุด
7. บริหารงานที่เป็นนโยบายมาจากรัฐบาลกลาง
8. จัดการศึกษาให้เท่าเทียมกัน
9. คำเนินการเกี่ยวกับวิทยาลัยครู และออกประกาศนียบัตรให้แก่ครู
10. ประสานงานในการจัดทำสถิติ สะสมข้อมูล จัดการวัสดุและปรับปรุงแผนงาน

4) การจัดการศึกษาของท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่น (School District) มีหน้าที่ดูแลการศึกษาในระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการบริหารการศึกษา School Board ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่น ทำหน้าที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา คณะกรรมการบริหารการศึกษาจะจ้างศึกษาธิการ (Superintendent) ให้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารร่วมกับคณะกรรมการ โดยปกติคณะกรรมการบริหารการศึกษาท้องถิ่นนี้ไม่มีเงินเดือน

ลักษณะสำคัญที่สุดในด้านการบริหารการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา คือการให้อำนาจการจัดการศึกษาแก่ท้องถิ่น หน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับท้องถิ่นเรียกว่า Local School Board Districts คือ หลายโรงเรียนขึ้นอยู่กับ Local School Board หนึ่ง อำนาจต่าง ๆ เป็นไปตามกฎหมายแห่งรัฐนั้น ๆ กำหนด ความรับผิดชอบที่สำคัญคือ การควบคุมเรื่องการเงิน และการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

หน้าที่ของ Board of Education คณะกรรมการการศึกษาส่วนท้องถิ่น การกำหนดนโยบายระดับท้องถิ่น (District) เป็นหน้าที่ของ School Board นโยบายต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐหรือภายใต้ขอบเขตกฎหมายแห่งรัฐ และเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น School Board มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการเลือกครู แต่งตั้งครูใหญ่ หรืออาจารย์ใหญ่ ภายใต้คำแนะนำของ Superintendent รับผิดชอบเรื่องงบประมาณ ตึก อาคาร การซ่อมแซม การบำรุงรักษาอาคาร และการซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ

การบริหารการศึกษาของสหรัฐอเมริกาให้อำนาจในการจัดการศึกษาแก่ตนเอง

เป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับสังคมอย่างใกล้ชิด จากสังคมเล็ก ไปสู่สังคมใหญ่คือประเทศ จึงทำให้สังคมการศึกษาของสหรัฐอเมริกาเป็นไปโดยมีความสอดคล้องกลมกลืนเป็นอันเดียวกัน โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของประชากรในแต่ละท้องถิ่นเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ทุกคนแสวงหาความรู้ทางการศึกษาได้ตามความรู้ ความสามารถ และสร้างความสำเร็จอันดีให้เกิดขึ้นในสังคมของประชาชนได้เป็นอย่างดี ความสับสนวุ่นวายจึงมีน้อยมาก เมื่อเทียบกับประเทศอื่น

การให้เงินช่วยเหลือทางการศึกษา

เงินอุดหนุนการจัดการศึกษาของสหรัฐอเมริกา นอกจากจะได้รับเงินช่วยเหลือจากท้องถิ่นแต่ละแห่งแล้ว ยังได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลกลาง และจากมลรัฐด้วย อัตราการช่วยเหลือแตกต่างกันไปตามภาวะเศรษฐกิจของแต่ละท้องถิ่น

1. รัฐบาลกลาง รัฐบาลกลางนำเงินภาษีทรัพย์สินและภาษีการค้าบางส่วนมาใช้เพื่อการศึกษาเพียง 4 เปอร์เซ็นต์ของเงินที่ต้องใช้เพื่อการศึกษาทั้งหมด ระยะเวลาได้เพิ่มการช่วยเหลือมากขึ้นเป็นลำดับ ในช่วง 10 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2502 - 2513 จะเห็นว่ารัฐบาลกลางให้ความช่วยเหลือเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า

รัฐบาลกลางร่วมลงทุนทางการศึกษาเพื่อเป็นการสนับสนุนเท่านั้น มิได้เป็นในรูปแบบการควบคุม มลรัฐหรือท้องถิ่นจะรับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลกลางก็ได้ แต่จะต้องยอมให้คนผิวดำเข้าเรียนในรัฐหรือท้องถิ่นนั้น เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายระดับชาติเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

2. รัฐบาลรัฐ รัฐจะเก็บภาษีการค้า ได้แก่ ภาษีน้ำมัน เหล้า บุหรี่ และบริการอื่น ๆ ประมาณครึ่งหนึ่งของภาษีที่รัฐเก็บได้ นำมาลงทุนด้านการศึกษามากกว่าด้านอื่น ทั้งนี้เพราะรัฐคำนึงถึงความเสมอภาคทางการศึกษาโดยให้เงินโรงเรียนที่อยู่ในเขตยากจนมากกว่าเขตที่ร่ำรวย

3. รัฐบาลท้องถิ่น ท้องถิ่นอาศัยภาษีทรัพย์สิน เช่น ภาษีที่ดินประมาณครึ่งหนึ่งของภาษีที่เก็บได้จะใช้สำหรับบำรุงด้านวิชาการศึกษาของท้องถิ่นนั้น ๆ แต่ภาษีทรัพย์สินเป็นเพียง 15 เปอร์เซ็นต์ของภาษีทั้งหมด ฉะนั้น คนยากจนจึงมีภาระในการศึกษาน้อยกว่าคนร่ำรวย ทั้งที่บุตรหลานคนร่ำรวยในท้องถิ่นนั้นมีโอกาสในการศึกษาเท่ากัน

แต่ละท้องถิ่นใช้เงินลงทุนในการศึกษาเป็นรายหัวแตกต่างกัน ในบางกรณี การลงทุนทางการศึกษาของรัฐหนึ่งอาจจะไปอำนวยความสะดวกให้กับอีกรัฐหนึ่งก็ได้ เช่น

การยลิตครู ผู้ที่จบแล้วออกไปทำการสอนให้อีกรัฐหนึ่ง

การให้เงินช่วยเหลือระดับมหาวิทยาลัย

ค่าธรรมเนียมต่อปีของนักศึกษาที่เรียนเต็มเวลา ต้องจ่ายให้มหาวิทยาลัยต่างกันมาก ทั้งระหว่างมหาวิทยาลัยและระหว่างรัฐ บางมหาวิทยาลัย รัฐให้เงินอุดหนุนมาก จึงไม่เก็บค่าธรรมเนียมจากนักศึกษาที่มีถิ่นฐานหรือภูมิลำเนาในรัฐนั้น เช่น รัฐแคลิฟอร์เนีย (ปัจจุบันเริ่มลดการช่วยเหลือเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำไปทั่วโลก)

นักศึกษาจำนวนมากทำงานพิเศษเพื่อหารายได้มาจนเจือค่าเล่าเรียน บางส่วนได้รับทุนการศึกษาหรือเงินกู้เพื่อช่วยค่าครองชีพ ปี พ.ศ. 2501 รัฐสภาของสหรัฐอเมริกาได้ออกพระราชบัญญัติคุ้มครองการศึกษาแห่งชาติเพื่อป้องกันไม่ให้นักศึกษาที่มีความสามารถหมดโอกาสศึกษาในระดับสูง เพราะขาดสนทการเงิน โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เงินได้ถึง 5,000 เหรียญ และให้ใช้คืนภายในระยะ 10 ปี หลังจากจบการศึกษาแล้ว และอีกทางหนึ่งคือ ให้กู้เงินโดยไม่ต้องเสียค่าดอกเบี้ย โดยที่นักศึกษาไม่จำเป็นต้องใช้คืนจนกว่าจะจบการศึกษา

4. ระบบการศึกษา

การจัดการศึกษาของสหรัฐอเมริกาซับซ้อนมาก แต่ละรัฐจัดการศึกษาของตนเอง ควบคุม ค่าเนนการการศึกษาในรัฐของตนเอง โดยการกระจายอำนาจในท้องถิ่นเป็นตัวแทน การศึกษามุ่งให้เด็กทุกคนได้เรียน เริ่มตั้งแต่อายุ 6 - 16 ปี บางรัฐถึง 18 ปี การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นความจำเป็นอย่างหนึ่งที่ท้องถิ่นต้องจัดให้เด็กเช่นกัน เด็กที่มีอายุ 5 - 17 ปี เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนถึง 90 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นสถิติที่สูงที่สุดในโลก

แผนการศึกษาของสหรัฐอเมริกา แบ่งระบบการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ
ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (Elementary Education)

2. ระดับมัธยมศึกษา (Secondary Education)

3. ระดับอุดมศึกษา (Higher Education)

การศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 12 ปี โดยแบ่งระดับประถมศึกษาออกเป็น 6 ชั้น ระดับมัธยมแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

มัธยมศึกษาตอนแรก (Grade) 7 - 9

มัธยมศึกษาปลาย (Grade) 10 - 12

ในการแบ่งชั้นระหว่าง 12 ปีนั้น แตกต่างกันไปตามความนิยมของแต่ละรัฐ

สำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (Higher Education) เป็นการศึกษา ระดับปริญญาตรี ใช้เวลาเรียน 4 ปี และยังมีการศึกษาหลักสูตร 2 ปี เป็นระดับ ประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญาด้วย

ส่วนการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีนั้นมีตั้งแต่ปริญญาโท ปริญญาเอก สูงกว่าปริญญาเอกและการวิจัย ผู้ที่จะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้นั้นต้องเป็นผู้ สำเร็จเกรด (Grade) 12 หรือเทียบเท่าแล้ว นอกจากระบบการศึกษาทั้ง 3 ตามที่กล่าวข้างต้น การฝึกอบรมวิชาชีพ การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาพิเศษ และอนุบาล ศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการศึกษาในแทบทุกรัฐ การจัดหลักสูตรของโรงเรียน และวิทยาลัยเอกชนมีความคล้ายคลึงกับของรัฐบาล ถึงแม้ว่าการบริหารจะแตกต่างกันบ้าง นอกจากนี้โรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาลก็ได้ให้ความร่วมมือกันหลายอย่าง อาทิเช่น มีการโอนนักเรียนกันได้เป็นต้น

เด็กทุกคนเข้าเรียนตั้งแต่อายุ 6 ปี จนถึง 18 ปี โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เด็กอายุตั้งแต่ 5 - 17 ปี มีโอกาสเข้าเรียนถึง 90 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นสถิติที่สูงที่สุดในโลก

ระบบการศึกษาของสหรัฐอเมริกา มีหลายแบบดังนี้

1. แบบ 6 3 3 คือประถม 6 ปี มัธยมศึกษา 3 ปี มัธยมศึกษาปลาย 3 ปี

2. แบบ 6 6 คือประถม 6 ปี มัธยม 6 ปี

3. แบบ 8 4 คือประถม 8 ปี มัธยม 4 ปี

4. แบบ 6 2 4 คือประถม 6 ปี มัธยมต้น 2 ปี มัธยมปลาย 4 ปี

แต่ละรัฐสามารถเลือกใช้ได้ความเหมาะสมของท้องถิ่น ที่นิยมในขณะนี้คือ แบบ 6 3 3 และ 6 6 และพยายามจะไร้แบบเดียวกันทั่วประเทศคือ แบบ 6 3 3 หรือ 6 2 4

1. อนุบาลศึกษา (Preschool Education)

โดยทั่วไปแล้ววัยเด็กอายุระหว่าง 4 - 5 ปี เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างบ้านกับโรงเรียน และมีจุดมุ่งหมายที่จะให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่มีประโยชน์ เน้นในค่านิยมความพร้อม เพื่อเตรียมให้เรียนในระดับประถมศึกษา

2. ประถมศึกษา (Elementary Education)

เป็นการศึกษาภาคบังคับและให้เปล่าตั้งแต่เด็กอายุ 6 - 12 หรือ 6 - 14 ปี ระบบการเรียนอาจเป็นแบบ 1 - 6 หรือ 1 - 8 สำหรับจุดประสงค์หลักเพื่อให้เด็กวัย 6 - 12 หรือ 14 ปี มีพัฒนาการทางด้านสังคมและสติปัญญาทั่ว ๆ ไป หลักรัฐต่างกันไปโดยขึ้นอยู่กับแบบแผนและเป้าหมายของการศึกษาแต่ละโรงเรียน และชุมชน การเลื่อนชั้นเรียนใช้ระบบ Non-grade คือ การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ เด็กทบทวนวิชาใดก็ต้องเรียนซ้ำเฉพาะวิชาที่ตก เฉลี่ยเวลาเรียนปีหนึ่งประมาณ 180 วัน แนวโน้มในการให้การบ้านลดลง เปลี่ยนเป็นส่งเสริมให้ทำการบ้านโดยสมัครใจ

3. มัธยมศึกษา (Secondary School)

จุดประสงค์ใหญ่ของการมัธยมศึกษาควรเป็นการเตรียมนักเรียนเพื่อการดำเนินชีวิตต่อไปข้างหน้า มิใช่เป็นการเตรียมนักเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเท่านั้น ไม่มีการสอบเข้า

การจัดมัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกาได้เปลี่ยนมาเป็นแบบโรงเรียน

มัธยมแบบประสม (Comprehensive High School) นายโคแนนท์ นักการศึกษาของสหรัฐอเมริกาเป็นผู้คิดขึ้น เป็นการจกรวมลักษณะของวิชาการกับอาชีวศึกษาเข้าด้วยกัน เพื่อเตรียมเด็กทั้ง 2 สาย และกลายเป็นมาตรฐานในการจัดโรงเรียนมัธยมศึกษา (High School) ของสหรัฐอเมริกาตั้งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โรงเรียนมัธยมศึกษาแบ่งออกเป็น

1. มัธยมศึกษาตอนต้น (Junior high School)

เป็นช่วงที่กำลังเรียนในระดับ 7, 8 และ 9 การแนะนำมีความสำคัญมาก เพราะนักเรียนจะเริ่มวางแผนในอนาคตไปจนถึงขั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและวิทยาลัย โดยเฉพาะในวิทยาลัยชั้นต้น หรือช่วง 2 ปีแรกของวิทยาลัยที่มีการศึกษา 4 ปี

โรงเรียนมัธยมของท้องถิ่น (Local School Districts)

เป็นผู้ดำเนินงานและควบคุมโรงเรียน การกำหนดหลักสูตรในภาคเรียนหนึ่ง ๆ มีวิชาเรียน 4 - 5 วิชา แบ่งวิชาออกเป็น 2 พวก คือวิชาบังคับที่ทุกคนต้องเรียน และวิชาเลือก

ในเมืองใหญ่ ๆ จะมีโรงเรียนมัธยมแบบประสม (Comprehensive high School)

2. มัธยมศึกษาตอนปลาย (High School)

มัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ระดับ 10, 11 และ 12 นั้น ส่วนมากจะมีโอกาสเลือกเรียนได้ถึง 3 โปรแกรมหรือมากกว่านั้น เช่น โปรแกรมทางวิชาการ ทางวิชาชีพและทั่วไป

โปรแกรมวิชาการ จัดเพื่อเตรียมเรียนต่อในวิทยาลัย

โปรแกรมวิชาชีพ ให้การฝึกอบรมวิชาชีพสาขาต่าง ๆ คือ เกษตร การซื้อขาย คหกรรมศาสตร์ และอุตสาหกรรม เป็นการฝึกอบรมซึ่งทำให้เด็กพร้อมที่จะทำงานหรือฝึกอบรมต่อในสาขาต่าง ๆ

โปรแกรมทั่วไปหรือโปรแกรมรวม เป็นการรวมวิชาการและวิชาชีพเข้าด้วยกัน เมื่อเรียนจบแล้ว ผู้ที่ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อในระดับวิทยาลัยสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ทันที นักเรียนที่ต้องการจะมีประสบการณ์จากการศึกษาในโรงเรียนเพียงเพื่ออยากได้ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษา มักจะเลือกเรียนโปรแกรมนี้

เด็กนักเรียนอเมริกัน ส่วนใหญ่ไม่ได้ฝึกฝนในลักษณะเรียนตลอดปี แล้วไปสอบตอนจบปีการศึกษาอย่างในโรงเรียนบางแห่งของยุโรป นักเรียนอเมริกันที่สำเร็จการศึกษาคือต้องเรียนจำนวนวิชาครบตามกำหนด และมีการทดสอบเป็นช่วง ๆ ตลอดปี ปกติแล้วจะมีการให้คะแนนเป็นเกรดจาก A ถึง F นอกจากนี้ยังมีการร่วมอภิปรายในชั้น และการทำการบ้านอีกด้วย

นักเรียนที่มุ่งจะเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัย โดยปกติเมื่ออยู่ 2 ปี สุดท้ายของการศึกษาในระดับมัธยมจะต้องทำการทดสอบเพื่อให้มีสิทธิ์สมัครเข้าวิทยาลัย

ในระบบโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกา มีการเปลี่ยนแปลงใหม่อีกอย่างหนึ่งคือ มีโปรแกรมที่ใช้อาคารเรียนตลอดปี โดยสโลแกนที่ติดอันดับอย่างรวดเร็วในหมู่ผู้ทำงานด้านการสอนคือ "การเปิดประตูโรงเรียนไว้โดยอ้างว่า การปิดอาคารเรียนช่วงเดือนมิถุนายน ถึง กันยายน เป็นการสูญเสียเวลาและสติปัญญา ทำให้การเรียนขาดตอนไป" ในช่วงนี้โรงเรียนมักจะเปิดโอกาสให้เรียนเพิ่มเติมบางวิชาเป็นวิชาระดับสูง ซึ่งจะได้น่วยกิตติในระดับวิทยาลัย วิชาเหล่านี้ไม่มีการสอนในภาคเรียนปกติ

อุดมศึกษา

การศึกษาในชั้นอุดมศึกษาในสหรัฐอเมริกากำลังเป็นเรื่องที่มีผู้พากษ์วิจารณ์ว่ามีความสำคัญยิ่งต่อชีวิตพลเมืองทุกคนในฐานะเป็นตัวการเชื่อมโยงกับอดีต เชิดชูคุณค่าของสังคมให้สูงขึ้น ช่วยในการปรับปรุงบุคคลให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ช่วยพัฒนาความสามารถในขั้นเทคนิค ซึ่งมีความจำเป็นต่อสังคมมาก การศึกษาเพียงเพื่อปัจจุบันยังไม่พอ จะต้องเพื่ออนาคตด้วย เพื่อเตรียมให้นักศึกษาสามารถเผชิญกับสถานการณ์ของโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง

ขณะนี้ไม่เฉพาะแต่สหรัฐอเมริกาเท่านั้น แต่รวมถึงประเทศทั่วโลกที่ตระหนักว่าเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อลบล้างข้อจำกัดในส่วนนี้ การเรียนในชั้นอุดมศึกษาจึงต้องเปิดกว้างให้แก่คนทุกระดับอาชีพและจะต้องมีการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยได้

ปัญหาที่สำคัญก็คือ สถาบันต่าง ๆ รวมทั้งวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยจะสามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างไร มหาวิทยาลัยเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของระบบสังคม แต่มหาวิทยาลัยจะต้องปรับปรุงให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลกด้วย

ลักษณะการกระจายอำนาจในระดับอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกามองเห็นได้ชัดที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากเอกชนเป็นผู้ดำเนินการมาก่อนรัฐบาล การที่เอกชนดำเนินการอย่างอิสระมาตั้งแต่ต้น ทำให้ระบบการศึกษาแตกต่างจากสถาบันของรัฐบาล

นับแต่ได้มีการพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานของการอุดมศึกษามากกว่าสองศตวรรษ สหรัฐอเมริกามีวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยประมาณ 2,600 แห่ง

สถาบันทางอุดมศึกษาตั้งขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1636 (พ.ศ. 2179) ชื่อ Harvard College มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอนศาสนา มาเปลี่ยนเป็น Liberal Arts College และในปี ค.ศ. 1819 (พ.ศ. 2362) มีมหาวิทยาลัยของรัฐบาลเป็นครั้งแรก คือ University of Virginia

มหาวิทยาลัยของรัฐบาลได้รับเงินช่วยเหลือตามกฎหมายของแต่ละรัฐ ถ้าเป็นวิทยาลัยครู รัฐบาลได้เงินช่วยเหลือจาก State funds เกือบทั้งหมด รัฐเป็นผู้ควบคุมสถาบันของรัฐบาล ถ้าเป็นสถาบันของเอกชนต้องเป็นไปตามข้อกำหนดเพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่รัฐกำหนด

วิทยาลัยขั้นต้น หรือวิทยาลัยชุมชน (The Junior College, Two years College, or Community College) หมายถึงวิทยาลัยที่มีหลักสูตร 2 ปี เป็นการศึกษาคือจากมัธยมศึกษา

ความมุ่งหมายในการจัดตั้งวิทยาลัยชั้นต้นขึ้นก็เพื่อที่จะให้ความสะดวก และเป็นประโยชน์แก่นักเรียนที่ไม่ต้องไปเรียนต่อในที่ไกล ๆ การที่มีหลักสูตรเพียง 2 ปี เท่ากับเป็นการช่วยเหลือคนที่ไม่สามารถมีทุนเรียน 4 ปี หลักสูตรมีทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพในระดับที่ต้องการฝึกทักษะอย่างสูง เป็นการเตรียมคนไปศึกษาต่อใน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่มีหลักสูตร 4 ปี วิทยาลัยชั้นต้นจัดอยู่ในอุดมศึกษา

คำว่า "วิทยาลัย" และ "มหาวิทยาลัย" มักจะเข้าใจไขว้เขวใช้สลับกัน อยู่เสมอ ซึ่งตามปกติวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย วิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา มีทั้งด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และอักษรศาสตร์ เป็นการเรียนระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี แต่มหาวิทยาลัยประกอบด้วยวิทยาลัยทั้งสาขาศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ทั้งแห่งหนึ่งแห่งขึ้นไป และมีบัณฑิตวิทยาลัยซึ่งเป็นการศึกษาระดับปริญญาโท และเอกรวมอยู่ด้วย ทั้งสองสถาบันอาจเป็นของรัฐหรือเอกชนก็ได้ สถานศึกษาที่นับว่าเป็นแบบอเมริกันโดยเฉพาะคือ วิทยาลัยหลักสูตรสองปีที่เรียกว่าจูเนียร์คอลเลจ (Junior College) และวิทยาลัยชุมชน (Community College) บริหารงานโดยคณะกรรมการจากท้องถิ่นนั้น ๆ ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ มุ่งให้การศึกษาขั้นเทคนิคหรือถึงวิชาชีพ อีกนัยหนึ่งเป็นการเตรียมคนเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี

หลักเกณฑ์ในการเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาต้องผ่านการศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา หลักสูตร 12 ปี การรับนักศึกษาของแต่ละสถาบันแตกต่างกันออกไปคือ นอกจากจะดูผลการเรียนที่ต้องอยู่ในระดับดีแล้ว ยังพิจารณาเรื่องความเป็นผู้นำ ความสนใจต่อหลักสูตรพิเศษ เช่น กีฬา และดนตรี ตลอดจนเป้าหมายที่เข้ามาศึกษาด้วย

การศึกษาในระดับอุดมศึกษานี้สามารถโอนหน่วยกิตระหว่างมหาวิทยาลัยได้ วุฒิชัย โหมคศิริ กล่าวถึง สถาบันอุดมศึกษาในสหรัฐอเมริกาที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ กันดังนี้

1. Junior College หรือ Community College มีหลักสูตรการศึกษา 2 ปี จบแล้วได้อุปริญญา (Associate Degree) โดยทั่วไปมีระบบการสอน

ให้เลือก 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 เรียนเหมือน 2 ปีแรกของมหาวิทยาลัยหลักสูตร 4 ปี เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่ยังไม่จบแล้วเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยหลักสูตร 4 ปี สามารถโอนหน่วยกิต (Credit) ไปด้วย

แบบที่ 2 สำหรับผู้ที่ขาดทุนทรัพย์หรือไม่มีสติปัญญาพอที่จะเรียนในมหาวิทยาลัย หลักสูตร 4 ปี สามารถเลือกเรียนวิชาชีพต่าง ๆ เช่น เลชานุกาการบริหารธุรกิจ ช่างไฟฟ้า ช่างเขียนหลักสูตร 2 ปี จบแล้วสามารถออกไปประกอบอาชีพได้

2. College วิทยาลัยหลักสูตร 4 ปี ให้ปริญญาทาง Arts และ Sciences เปิดสอนวิชาสาขาต่าง ๆ เช่น รัฐศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจ กฎหมาย มาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยทุกประการ

3. University คือ สถาบันที่ประกอบด้วย College หรือ Schools ต่าง ๆ และ Professional School ส่วนที่สำคัญในมหาวิทยาลัยก็คือ บัณฑิตวิทยาลัย (Graduate School) ซึ่งรับผู้สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและเอก

4. Institute of Technology เป็นสถาบันที่ทำการสอนเฉพาะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หลักสูตร 4 ปี บางแห่งมีบัณฑิตวิทยาลัยอยู่ด้วย

นอกจากนี้ ยังมีสถานศึกษาระดับ Technical Institute เปิดสอนวิชาทางด้านเทคนิคเท่านั้น เช่น ช่างเครื่องยนต์ ไฟฟ้า เป็นต้น หลักสูตรประมาณ 3 ปี จบแล้วจะได้ประกาศนียบัตร (Certificate หรือ Diploma) ของสถาบันนั้น ๆ

มหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา

คามประวัติเริ่มก่อตั้งโดยองค์การด้านศาสนาเป็นส่วนใหญ่ มิได้อาศัยเงินจากรัฐบาลเลย ศาสตราจารย์วิกเตอร์ เวทโรป แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้เขียนไว้ว่า มหาวิทยาลัยในอเมริกาได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่ายจากค่าเล่าเรียนของนิสิตนักศึกษา

เงินที่ศิษย์เก่าบริจาค บางครั้งรัฐบาลแห่งรัฐให้เงินทุนเพื่องานวิจัยพิเศษต่าง ๆ หรือ
ทางการแพทย์ แต่เงินที่ได้เป็นหลักได้มาจากบรรดาเศรษฐีที่มีความนิยมชื่นชมในมหา
วิทยาลัยนั้น ๆ เป็นพิเศษ

สำหรับหลักสูตรกำหนดไว้ว่าปริญญาตรีเรียน 4 ปี ปริญญาโทเรียน 2 ปี
และปริญญาเอกเรียน 3 ปี ในชั้นปีที่ 1 จะเรียนวิชาสามัญเหมือนกันหมดเพื่อจะได้
เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทดสอบและทำความรู้จักกับวิชาต่าง ๆ อันเป็นพื้นฐาน
เพื่อเลือกวิชาเรียนในชั้นปีที่ 2 จนถึงปีที่ 4 การรับนักเรียนพิจารณาจากคะแนน
ชั้นมัธยมศึกษาเป็นเกณฑ์

วิชาที่สอนในมหาวิทยาลัยมีทุกแขนงเพื่อสนองความต้องการของนักศึกษา
ที่ต้องการเรียนวิชาที่ตนถนัดเพื่อจะใช้ในการประกอบอาชีพของตนต่อไปในภายหน้า

สิ่งที่น่าชื่นชมก็คือ จำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง
เป็นอัตราส่วน 1 : 10 อันเป็นอัตราที่ได้มาตรฐาน อีกอย่างหนึ่งก็คือ ความมีเสรีภาพ
ของอาจารย์ผู้สอน อาจารย์บางคนที่ต้องการทำงานด้านวิจัยก็สามารถหยุดงานได้ 1 ปี
เพื่อเดินทางไปค้นคว้าและเขียนผลงานโดยให้ทุนของมหาวิทยาลัยเป็นค่าเดินทางและ
ค่าใช้จ่าย ส่วนผลงานวิจัยนั้นเป็นของมหาวิทยาลัย

ปัญหาสำคัญในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกาก็คือ นักเรียนผิวขาว ผิวดำ
ที่พยายามเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ นอกจากนี้ก็มีปัญหายาเสพติดซึ่งระบาดมากในระดับ
มหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เป็นลักษณะเด่นของมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐ
อเมริกาก็คือ ความพร้อมในค่าน้ำรา ห้องสมุดใหญ่โตกว้างขวาง มีการจัดตำรา
ที่เขียนเป็นภาษาต่าง ๆ ไว้สนองความต้องการของนักศึกษาอย่างเต็มที่

วิทยาลัยชุมชน (Community Junior College)

มังกร ทองสุคตี กล่าวถึงวิทยาลัยชุมชนในสหรัฐอเมริกาว่าวิทยาลัยชุมชน
หมายถึงสถาบันทางการศึกษาที่เรียกว่า Community Junior College และ
Technical College จัดระบบการศึกษา 2 ปี เป็นเกณฑ์มาตรฐานให้แก่นักเรียน

ที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า และยังเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของท้องถิ่นเพื่อจัดบริการชุมชนในท้องถิ่นนั้น ๆ อีกด้วย

วิทยาลัยชุมชนจัดการศึกษาเป็น 4 แบบดังนี้

1. การศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้วจะสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ทันที เพราะสถาบันนี้จะดำเนินการสอนและฝึกอบรมในวิชาที่สังคมในท้องถิ่นนั้นต้องการ

2. การศึกษาเพื่อศึกษาต่อ ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่จัดเพื่อการศึกษาต่อจะมีสิทธิเทียบเท่ากับหลักสูตร 2 ปีแรกของหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ที่จัดสอนในมหาวิทยาลัย และหลังจากนั้นนักเรียนสามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าในสาขาวิชาที่ตนสนใจ

3. การศึกษาเพื่อการบริการชุมชน การศึกษาแบบนี้จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นในสาขาเฉพาะที่มีผู้สนใจ เช่น การพัฒนาและซ่อมเสริมในวิชาชีพที่ตนกำลังดำเนินการอยู่ ตลอดจนกิจกรรมทางค่านิยมวัฒนธรรม การพักผ่อนหย่อนใจ โปรแกรมเหล่านี้ผู้สนใจจะสมัครเข้ารับการศึกษา โดยไม่ขอรับประกาศนียบัตร เพื่อนำไปศึกษาต่อหรือเพื่อประกอบการดำเนินชีวิตแก่อย่างใด ผู้เข้ารับการศึกษาส่วนใหญ่มักจะได้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มนักบริการ สังคมผู้สูงอายุ และกลุ่มลูกจ้างในโรงงานของท้องถิ่นเพื่อต้องการปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

4. การศึกษาเพื่อพัฒนาและซ่อมเสริม โปรแกรมนี้ทางวิทยาลัยชุมชนจะจัดขึ้นเพื่อเพิ่มพูนทักษะในด้านการศึกษาต่อสื่อสาร การคำนวณ การอ่านและการเขียน ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นพื้นฐานที่ดีและมั่นคงต่อการดำเนินชีวิตในโอกาสต่อไป

ขยที่นำส่งเอกสาร

1. วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันอุดมศึกษาในระดับท้องถิ่น ซึ่งประชาชนในท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นมาเอง

2. วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดตั้งมาเพื่อให้การศึกษาตลอดชีวิต

3. วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาแก่ประชาชนในท้องถิ่น

4. วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยการให้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาพัฒนาให้มีคุณค่าต่อการศึกษา โดยพัฒนาคุณภาพของการดำรงชีพ การ เศรษฐกิจและสังคมตลอดจนการเมืองและความปลอดภัยของปวงชน

5. วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันที่เน้นการศึกษาเพื่อวิชาชีพ การบริการต่อสังคม และซ่อมเสริมมากกว่ามุ่งเฉพาะปริญญาและสามารถศึกษาในระดับสูงต่อไปได้อีก

6. วิทยาลัยชุมชนไม่เปิดสอนทางการศึกษา

7. วิทยาลัยชุมชนเน้นวิชาชีพที่สังคมต้องการจบแล้วสามารถหางานทำได้

ระดับและประเภทของการศึกษาที่น่าสนใจ

การศึกษาผู้ใหญ่

การจัดการศึกษาผู้ใหญ่ของสหรัฐอเมริกาทำให้ผู้ใหญ่เป็นจำนวนกว่า 13 ล้านคน หรือเกือบ 11 เปอร์เซ็นต์ ของประชากรอเมริกันที่มีอายุเกิน 21 ปี ได้กลับเข้าศึกษาต่อหลังจากที่ได้ออกไปทำงานหลายปี บางคนกลับมาเรียนรู้สำหรับงานใหม่ บางคนเรียนสาขาเดิมระดับสูงขึ้นไป บางคนเพียงแต่ต้องการพัฒนาจิตใจตนเอง หรือต้องการหาความสนใจใหม่ ๆ หรือเพื่อจะให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น และมีจำนวนมากที่จำเป็นต้องศึกษาต่อ เพราะกำลังก้าวไปสู่อาชีพใหม่ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้งานและทักษะหลายอย่างในปัจจุบันกลายเป็นสิ่งที่ล้าสมัยสำหรับคนพวกนี้ อาชีพของเขาถูกกระทบกระเทือนจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การศึกษาผู้ใหญ่จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาได้ทำนายไว้ว่า ความต้องการการศึกษาผู้ใหญ่ จะเพิ่มขึ้นอย่างมาก และมีความเห็นว่ ภายในระยะเวลาไม่นานนี้ ความคิดที่ว่าคนจะเรียนสูงขึ้นไปได้ต้องเรียนจบจากโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือวิทยาลัย" ความคิดนี้จะหมดไป และจะเป็นที่ยอมรับกันว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยที่การเรียน

ในชั้นเรียนเป็นเพียงการศึกษาเบื้องต้นเท่านั้น และการศึกษาด้วยตัวเองจะทำให้ก้าวตามทันการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา

อาชีวศึกษา

รูปแบบของการจัดโรงเรียนในสหรัฐอเมริกา ในชั้นแรกมีลักษณะคล้ายแบบดั้งเดิมของยุโรป คือ จัดสอนวิชาสามัญเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการศึกษาค้นคว้าอาชีวศึกษาปล่อยให้ประชาชนดำเนินการเองในรูปของสมาคม สถาบันอาชีพ หรือจัดตั้งโรงเรียนเทคนิคสายสามัญชั้นสูงตามความจำเป็น ต่อมารัฐบาลสหรัฐอเมริกาเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการอาชีวศึกษาเพื่อช่วยในการพัฒนาประเทศ จึงได้เพิ่มบทบาทในการดำเนินงานในค่านี้นี้มากขึ้นตามลำดับ

ลักษณะของการอาชีวศึกษาในสหรัฐอเมริกานั้น มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อให้เยาวชนหรือผู้ที่ทำงานแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ หลังจากจบการศึกษาแล้ว การจัดโรงเรียนอาชีวศึกษาจึงแตกต่างจากโรงเรียนสามัญมาก กล่าวคือจัดในรูปแบบของการฝึกหัด (Apprenticeship) ในโรงเรียนเทคนิค โรงเรียนมัธยมแบบประสม หรือสถาบันชั้นสูง

รูปแบบและวิธีการจัดโรงเรียนอาชีวศึกษาในสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะโรงเรียนอาชีวศึกษาในแคลิฟอร์เนีย อาจจะแบ่งตามลักษณะการจัดได้ดังนี้

1. จัดในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ได้แก่ การจัดชั้นอาชีวศึกษาในโรงเรียนมัธยม โดยให้นักเรียนเลือกเรียนตามโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการทางวิชาการ โดยเฉพาะ หรือวิชาทั่ว ๆ ไป
2. จัดสอนในโรงเรียนผู้ใหญ่ มุ่งสอนให้อ่านเขียนได้ และเพื่อสามารถเรียนต่อสูงขึ้นไป สอนให้คิดเลขเป็น เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพและเสียภาษี
3. การจัดอาชีวศึกษาในศูนย์ฝึกอาชีพ
4. การจัดการอาชีวศึกษาในวิทยาลัยชุมชน ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนมาก
5. การสอนในพวกช่างฝึกหัด ตามปกติช่างฝึกหัดนั้นจัดโดยสมาคมแรงงาน

ภายใต้การควบคุมของรัฐ กำหนดเวลาเรียนแตกต่างกันแล้วแต่อาชีพ ส่วนใหญ่ประมาณ 4 ปี

หลักทั่วไปของอาชีวศึกษา คือ

1. ส่งเสริมการเรียนรู้วิชาสามัญคู่กับวิชาชีพ
2. ฝึกหัดทักษะความชำนาญทางวิชาชีพ
3. ฝึกอบรมให้ทันการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ

การฝึกหัดครู

ในประเทศสหรัฐอเมริกา การที่จะเป็นครูสอนในโรงเรียนประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษาได้จะต้องมีใบอนุญาตหรือใบรับรอง อำนวยในการออกพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการออกใบรับรองให้ครูนี้ มักจะมาจากสภาของรัฐซึ่งออกพระราชบัญญัติ ให้สอดคล้องกับฝ่ายการศึกษาหรือคณะกรรมการการศึกษา

ทั้งวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ใ้รับอนุมัติหรือใ้รับ การเชื่อถือใ้เปิดการศึกษาสาขาครูได้ ซึ่งรัฐสมาคมในเขตนี้ หรือสภาการศึกษาครู แห่งชาติจะเป็นผู้อนุมัติ

หลักสูตรวิชาครูใช้เวลา 4 - 5 ปี ประกอบด้วยหลักสูตร รวมเอาวิชาการ และวิชาชีพเข้าด้วยกันเช่น วิธีการสอน จิตวิทยาการศึกษา นอกจากนี้มักจะมีการฝึกสอน เป็นเวลา 4 เดือนครึ่ง ถึง 6 เดือน

โครงการสอนสำหรับผู้เสียเปรียบทางการศึกษา

หลังปี 2497 รัฐบาลกลางใ้มีบทบาทมากขึ้นเกี่ยวกับการจัดโครงการสอน ให้แก่ผู้ใ้เสียเปรียบในสังคมใ้มีโอกาสด้านการศึกษาเท่ากับคนส่วนใหญ่

เยาวชนอเมริกันซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยเป็นจำนวนมากที่ยากจน ถูกแบ่งแยก เพราะผิวและอาศัยอยู่ห่างไกล เด็กเหล่านี้จะพบกับความหวังที่จะใ้มีโอกาสเท่าเทียม คนอื่น ๆ น้อยมาก เยาวชนเหล่านี้ใ้แก่พวก ชาวเปอร์โตริกัน ชาวอินเดียนแดง และ